

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πρόταση κανονισμού (ΕΚ) του Συμβουλίου για τη θέσπιση ορισμένων τεχνικών μέτρων διατήρησης των αλιευτικών πόρων»

(97/C 30/10)

Στις 8 Ιουλίου 1996, και σύμφωνα με τα άρθρα 43 και 198 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της ΕΚ, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα γεωργίας και αλιείας, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 5 Σεπτεμβρίου 1996 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Little.

Κατά την 338η σύνοδο ολομέλειας της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 1996 (συνεδρίαση της 25ης Σεπτεμβρίου 1996), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 97 ψήφους υπέρ, 2 ψήφους κατά και 9 αποχές.

1. Ιστορική αναδρομή

1.1. Ο υφιστάμενος κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3094/86 για τη θέσπιση τεχνικών μέτρων διατήρησης των αλιευτικών πόρων στον Ατλαντικό έχει υιοθετήσει σημαντικές τροποποιήσεις, μετά από την πρώτη υιοθέτησή του τον Οκτώβριο 1986. Εντούτοις, πολύ λίγες από τις τροποποιήσεις αυτές αφορούν ζητήματα ουσίας, και μόνον δύο από αυτές επιφέρουν μεταβολές με σημαντικές επιπτώσεις ως προς τη διατήρηση των πόρων.

1.2. Τα μέτρα που υιοθετήθηκαν βάσει της πλέον πρόσφατης από τις δύο αυτές τροποποιήσεις (η ενδέκατη τροποποίηση υιοθετήθηκε τον Οκτώβριο 1991), υπολείπονται σημαντικά των προτάσεων της Επιτροπής, αλλά το Συμβούλιο είχε δηλώσει ότι θα προέβαινε στην υιοθέτηση περαιτέρω αυξήσεων ως προς τα μεγέθη των ματιών των δικτύων κατά το 1994, στην περίπτωση που δεν μεσολαβούσε βελτίωση της κατάστασης των αποθεμάτων ιχθύων. Η υιοθέτηση των εν λόγω αυξήσεων έχει, μέχρι τη στιγμή αυτή, αναβληθεί.

1.3. Στην έκθεσή της προς το Συμβούλιο τον Δεκέμβριο 1995 (COM(95) 669), η Επιτροπή ανέφερε ότι οι ισχύοντες τεχνικοί κανονισμοί δεν έχουν αποδειχθεί ιδιαίτερα αποτελεσματικοί ως προς τη μείωση των αλιευμάτων νεαρών ιχθύων. Η Επιτροπή και οι εμπειρογνώμονές της διετύπωναν την άποψη ότι η βασική διάρθρωση των προτάσεων που είχαν απορριφθεί ή που είχε αναβληθεί η υιοθέτησή τους κατά την περίοδο 1990/91, θα έπρεπε να διατηρηθεί.

1.4. Η Επιτροπή προτείνει σήμερα την υιοθέτηση ενός νέου κανονισμού, προς αντικατάσταση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3094/86 του Συμβουλίου.

2. Κύρια σημεία της πρότασης της Επιτροπής

2.1. Πρωταρχικός στόχος της πρότασης είναι η περαιτέρω μείωση των αλιευμάτων νεαρών ιχθύων, μέσω της τροποποίησης των υφιστάμενων τεχνικών μέτρων, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά τους. Οι σημαντικότερες από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν, κυρίως, τον τομέα των συρόμενων αλιευτικών εργαλείων και είναι οι ακόλουθες:

- κατάργηση των εννοιών «επιτρεπόμενα μεγέθη ματιών» και «προστατευόμενα είδη» και καθιέρωση κατώτατων ποσοστών για τα επιδιωκόμενα είδη που διατηρούνται επί του σκάφους, στα οποία αντιστοιχούν ειδικές κατηγορίες μεγέθους ματιών
- γενική αύξηση του μεγέθους των ματιών των συρόμενων αλιευτικών εργαλείων

- υποχρεωτική χρήση «δικτυωτών με τετράγωνα μάτια» για τις περιπτώσεις μεγαλύτερων μεγεθών ματιών
- ανστηρός περιορισμός του αριθμού των δικτύων διαφορετικού μεγέθους που διατηρούνται επί του σκάφους
- εναρμόνιση του μεγέθους των ματιών σε ολόκληρο τον Ατλαντικό (εκτός από τις περιοχές Skagerrak και Kattegat)
- εναρμόνιση και προσαρμογή του ελάχιστου μεγέθους των ιχθύων που εκφορτώνονται, ώστε να αντιστοιχεί στο μέγεθος των ματιών που έχει επιλεγεί
- περιορισμένη επέκταση των περιοχών στις οποίες απαγορεύεται η αλιευτική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια ορισμένων περιόδων του έτους.

2.2. Δεύτερος στόχος της οδηγίας είναι η απλοποίηση των κανόνων, προκειμένου να καταστεί ευκολότερη η κατανόηση και η εφαρμογή τους. Οι νέες διατάξεις έχουν επίσης ως στόχο να παράσχουν μεγαλύτερη ελαστικότητα στους αλιείς και να προωθήσουν τη μείωση των απορρίψεων.

3. Γενικές παρατηρήσεις

3.1. Διατήρηση

3.1.1. Η ΟΚΕ, σε γνωμοδότηση πρωτοβουλίας που υιοθέτησε τον Σεπτέμβριο 1995 για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων και τα αλιευτικά δικαιώματα⁽¹⁾, προέβαινε στη διαπίστωση ότι τα μέτρα που είχαν ληφθεί για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων ήταν ανεπαρκή και ότι τα αποτελέσματα που είχαν επιτευχθεί δεν ήταν ικανοποιητικά, και έκρινε ότι οι επιδιωκόμενοι στόχοι ήταν πολύ μετριοπαθείς, ενώ τα μέτρα που είχαν ληφθεί ήταν ανεπαρκή και δεν είχαν εφαρμοστεί κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.

3.1.2. Κατά συνέπεια, η ΟΚΕ έχει ήδη καταστήσει σαφές ότι συμμερίζεται πλήρως τις ανησυχίες της Επιτροπής για την κατάσταση που επικρατεί σε σχέση με τα αποθέματα πολλών ειδών ιχθύων και, κατ' αρχήν, υποστηρίζει τις προσπάθειές της προκειμένου να βελτιώσει τα τεχνικά μέτρα διατήρησης, με στόχο τη διατήρηση και βελτίωση της κατάστασης των αποθεμάτων.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 39 της 12. 2. 1996, σ. 32.

3.1.3. Εκτός από τη λήψη τεχνικών μέτρων, η ΟΚΕ έχει ήδη εκφράσει την υποστήριξή της προς τη λήψη άλλων μέτρων διατήρησης όπως η χορήγηση ενισχύσεων για τον παροπλισμό αλιευτικών σκαφών, με στόχο τη μείωση του αλιευτικού δυναμικού και του επιπέδου της αλιευτικής δραστηριότητας.

3.2. Οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις

3.2.1. Καθίσταται σαφές ότι, στα πλαίσια ορισμένων από τους προτεινόμενους κανόνες, θα απαιτηθούν σημαντικές μεταβολές της αλιευτικής πρακτικής, με ουσιαστικές οικονομικές επιπτώσεις και, πιθανώς, σοβαρές αρνητικές βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες συνέπειες για τον αλιευτικό τομέα, παρά το γεγονός ότι θα υπάρξουν σημαντικά οφέλη σε πιο μακροπρόθεσμη προοπτική. Η Επιτροπή δεν έχει, επί του παρόντος, προσπαθήσει να εκτιμήσει το βραχυπρόθεσμο οικονομικό και κοινωνικό κόστος που συνεπάγεται η εφαρμογή της πρότασης και, στην πραγματικότητα, δεν αναφέρεται καθόλου στις πτυχές που αφορούν τις επιπτώσεις στους άμεσα ενδιαφερόμενους. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η έλλειψη σχετικών πληροφοριών καθιστά αδύνατη την αξιολόγηση του κατά πόσο οι προτάσεις επιτυγχάνουν να εξισορροπήσουν ικανοποιητικά τη διασφάλιση των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων συμφερόντων του αλιευτικού τομέα με την επιδιωκόμενη βελτίωση της διατήρησης των αλιευτικών πόρων.

3.2.2. Είναι πιθανόν ότι οποιαδήποτε τροποποιημένα τεχνικά μέτρα υιοθετηθούν θα έχουν αρνητικές βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις (παραδείγματος χάρι απώλεια εισοδημάτων και πρόσθετες επιβαρύνσεις για τον κατάλληλο εξοπλισμό) τόσο στους αλιευτικούς τομείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και στις ενδιαφερόμενες τοπικές κοινότητες. Η ΟΚΕ, ενώ αναγνωρίζει ότι ο προτεινόμενος κανονισμός δεν προβλέπει τη λήψη οικονομικών και κοινωνικών μέτρων, επιθυμεί να επιστήσει εκ νέου την προσοχή, όπως και στην προαναφερθείσα γνωμοδότηση πρωτοβουλίας, στο γεγονός ότι η λήψη των εν λόγω αντισταθμιστικών μέτρων είναι πιθανόν να αποδειχθεί αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις και να καταστεί δυνατή η πραγματοποίηση των αναγκαίων διαρθρωτικών μεταβολών.

3.3. Διαβούλευση

3.3.1. Ορισμένα από τα τροποποιημένα τεχνικά μέτρα που περιλαμβάνονται στην παρούσα πρόταση, περιλαμβάνονταν σε γενικές γραμμές στις προτάσεις που είχαν υποβληθεί από την Επιτροπή τον Ιούλιο 1990 και οι οποίες, μετά από μία περίοδο αδιεξόδου, απορρίφθηκαν από το Συμβούλιο τον Οκτώβριο 1991. Εντούτοις, η Επιτροπή κατέστησε γνωστές τις αναλυτικές προτάσεις της μόλις στα τέλη Ιουνίου 1996, και τόνισε ότι οι διαβουλεύσεις σχετικά με την πρόταση θα πρέπει να ολοκληρωθούν εγκαίρως ώστε να καταστεί δυνατή η λήψη της απόφασης κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου Υπουργών Αλιείας τον Οκτώβριο 1996. Κατά την άποψη της ΟΚΕ, ο χρόνος που διατίθεται για την πραγματοποίηση των διαβουλεύσεων είναι ανεπαρκής, λόγω των σημαντικότερων επιπτώσεων των προτεινόμενων μέτρων και του επίμαχου χαρακτήρα τους.

3.3.2. Δεν έχει πραγματοποιηθεί άμεση διαβούλευση της Επιτροπής με τους εκπροσώπους του αλιευτικού τομέα όσον αφορά τις προτεινόμενες ειδικές τροποποιήσεις. Στους περισσότερους από τους άλλους τομείς, στην περίπτωση υποβολής μείζονος σημασίας προτάσεων με επιχειρησιακές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις, προηγείται συζήτηση με παράγοντες του τομέα πριν από τη δημοσίευση συγκεκριμένων προτάσεων. Σε ορισμένα κράτη μέλη, η πραγματοποίηση της προαναφερθείσας διαβούλευσης είχε ως αποτέλεσμα τη λήψη

επιτυχημένων τεχνικών μέτρων διατήρησης. Εννοείται βεβαίως ότι τα κράτη μέλη θα διαβουλευθούν με τους αλιευτικούς τομείς τους σχετικά με την πρόταση, αλλά παρά το γεγονός αυτό, η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για τη μη πραγματοποίηση προηγούμενων άμεσων διαβουλεύσεων για τα προτεινόμενα μέτρα με τους ίδιους τους αλιείς.

3.3.3. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η λήψη μίας εσπευσμένης απόφασης από το Συμβούλιο και την Επιτροπή, χωρίς να υπάρξει προηγουμένως ικανοποιητική διαβούλευση με τους αλιείς και τους εκπροσώπους τους, θα αποτελούσε σοβαρό λάθος, δεδομένου ότι οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί είναι ριζοσπαστικές και σύνθετες, ενώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι, παρά την επί σειρά ετών κυοφορία τους, δεν υπήρξε έγκαιρη κοινοποίησή τους.

3.4. Εφαρμογή

3.4.1. Η ΟΚΕ έχει εκφράσει και στο παρελθόν⁽¹⁾ την ανησυχία της για τις δυσκολίες που παρουσιάζει η διασφάλιση της εφαρμογής των αλιευτικών πολιτικών της Κοινότητας και γενικότερα για την ανεπάρκεια των υπηρεσιών ελέγχου, οι οποίες υπάγονται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Η Επιτροπή, στην πρόσφατη έκθεσή της για τον «Έλεγχο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής», αναγνώρισε τις εν λόγω δυσκολίες⁽²⁾. Κατά την άποψη της ΟΚΕ, οι νέες προτάσεις δεν θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των θαλάσσιων ελέγχων. Προς το σκοπό αυτό η ΟΚΕ καλεί τα κράτη μέλη να διαθέσουν τους απαιτούμενους πόρους για την καλύτερη εκπλήρωση της υποχρέωσης παρακολούθησης που έχουν αναλάβει.

3.4.2. Παρά το γεγονός ότι οι προθέσεις της Επιτροπής όσον αφορά την απλοποίηση και τη διασαφήνιση των τεχνικών μέτρων διατήρησης είναι θετικές, οι νέοι κανόνες δεν παύουν να είναι υπερβολικά πολύπλοκοι και, σε ορισμένες περιπτώσεις, να χαρακτηρίζονται από περιττή ακαμψία. Η ΟΚΕ εκτιμά ότι οι προτεινόμενοι νέοι κανόνες παραμένουν δυσνόητοι και, κατά συνέπεια, θα προκύψουν δυσκολίες κατά την εφαρμογή τους.

3.4.3. Για την εφαρμογή των ρυθμίσεων απαιτείται η σιωπηρή συμφωνία και συνεργασία των αλιείων. Τούτο είναι πιθανότερο να επιτευχθεί εάν οι αλιείς έχουν συμμετάσχει πλήρως και ικανοποιητικά στη συζήτηση για τα νέα μέτρα, όπως συνιστάται στο σημείο 3.3.

3.5. Ελαστικότητα

3.5.1. Η ΟΚΕ επικροτεί την προσπάθεια για την επίτευξη μεγαλύτερης επιχειρησιακής ελαστικότητας. Εντούτοις, υπάρχει κίνδυνος να εξαλειφθούν τα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η πρόταση για τη μείωση των απορρίψεων, αν επιτραπεί να κρατούνται επί του σκάφους αλιεύματα καθ' υπέρβαση των επιτρεπόμενων ποσοστών και να πραγματοποιείται η απόρριψη κατά το τέλος του αλιευτικού ταξιδιού, λόγω της μείωσης της ελαστικότητας που έχει ως αποτέλεσμα η σχετική πρόταση για τον περιορισμό του αριθμού των δικτύων διαφορετικού μεγέθους που διατηρούνται επί του σκάφους.

(1) ΕΕ αριθ. C 108 της 19. 4. 1993, σ. 36.

(2) Έγγρ. COM(96) 100.

4. Ειδικές παρατηρήσεις

4.1. Ελάχιστο μέγεθος ματιών και ελάχιστο ποσοστό των επιδιωκόμενων ειδών (Άρθρο 5)

4.1.1. Η Επιτροπή δεν παρέχει επιστημονικά στοιχεία που να καταδεικνύουν ότι η σημαντική γενική αύξηση του ελάχιστου μεγέθους ματιών, που αποτελεί το κύριο στοιχείο των προτάσεων της, θα έχει ως αποτέλεσμα την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου της μείωσης των αλιευμάτων νεαρών ιχθύων. Σαφώς, μετά από συνεχείς προσπάθειες, θα υπάρξει συνολική μείωση των αλιευμάτων, μείωση η οποία θα έχει αναπόφευκτα σοβαρές αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις επί ορισμένων αλιευτικών δραστηριοτήτων.

4.1.2. Η ΟΚΕ συμφωνεί ότι η εναρμόνιση των μεγεθών των ματιών αποτελεί ένα γενικά επιθυμητό στόχο, αλλά εκφράζει την άποψη ότι θα πρέπει να αναγνωρισθούν οι διαφορετικές βιολογικές συνθήκες που επικρατούν στους διάφορους τόπους αλιείας. Κατά συνέπεια, η ομοιόμορφη προσέγγιση του εν λόγω θέματος από την Επιτροπή, δεν είναι συμβατή με τις πραγματικές συνθήκες που ισχύουν στους τόπους αλιείας.

4.1.3. Η προτεινόμενη κατάργηση των επιτρεπόμενων μεγεθών ματιών για ορισμένα είδη, είναι δυνατόν να ενθαρρύνει την ευρεία χρήση δικτυών με μάτια μικρότερου μεγέθους απ' ό,τι ενδείκνυται, με σκοπό να διευκολυνθεί η αλίευση, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη απόρριψη των αλιευμάτων κατά το τέλος του ταξιδιού, προκειμένου να τηρηθούν τα ποσοστά των επιδιωκόμενων ειδών που έχουν καθορισθεί. Επιπλέον, όσον αφορά την πρόταση να επιτραπεί η χρήση δικτυών με μάτια μεγέθους που δεν υπερβαίνει τα 110 χιλιοστά για την αλίευση ορισμένων ειδών όπως γλωσσών, γλωσσών λειπιδωτών, μπακαλιάρου και χωματιδίων, για τα οποία το ισχύον ελάχιστο ποσοστό των επιδιωκόμενων ειδών είναι της τάξης του 70 %, θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έχει μεγάλη πρακτική αξία, διότι τα περισσότερα από τα προαναφερθέντα είδη αλιεύονται σε τόπους αλιείας ταυτόχρονα με άλλα είδη, γεγονός το οποίο επίσης θα ενθαρρύνει την αύξηση της απόρριψης. Παραδείγματος χάρι, στην περίπτωση κατά την οποία ένα σκάφος που χρησιμοποιεί δίχτυα 80 χιλιοστών φαινομενικά για την αλίευση του επιδιωκόμενου είδους, όπως π.χ. μπακαλιάρου, υπερβεί τα ισχύοντα ποσοστά για τα παρεπιπτόντα αλιεύματα γάδων και εγγλεφίνων, θα μπορεί να μεταφέρει τα καθ' υπέρβαση αλιεύματα των δύο αυτών ειδών στο σημείο εκφόρτωσης και να προβαίνει στη συνέχεια σε απόρριψη των καθ' υπέρβαση αλιευμάτων.

4.1.4. Σε παρόμοιες περιπτώσεις, η μόνη εναλλακτική λύση σε σχέση με την απόρριψη μεγάλων ποσοτήτων, είναι η παράνομη εκφόρτωση των παρεπιπτόντων αλιευμάτων. Η θέσπιση ενός κριτηρίου βάσει του ελάχιστου ποσοστού των επιδιωκόμενων ειδών που διατηρούνται επί του σκάφους κατά το τέλος του ταξιδιού, θα είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ελέγχου στην τελική φάση της αλιευτικής δραστηριότητας. Η ΟΚΕ εκτιμά ότι, λόγω των ανεπαρκών μέσων ελέγχου, στην περίπτωση αυτή, θα υπήρχαν ακόμη περισσότερες δυσκολίες ως προς την εφαρμογή των μέτρων. Η ΟΚΕ θεωρεί αποτελεσματικότερη τη διατήρηση του κύριου τεχνικού κριτηρίου βάσει του οποίου σε κάθε είδος αλιεύματος αντιστοιχεί ειδικό μέγεθος ματιών και κρίνει αναγκαία τη συνέχιση της παρακολούθησης της εφαρμογής μέσω της πραγματοποίησης θαλάσσιων ελέγχων.

4.1.5. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την αρχή της γενικής αύξησης του μεγέθους των ματιών, αλλά καλεί την Επιτροπή να επανεξε-

τάσει το αυθαίρετο επίπεδο αυξήσεων και μειώσεων που προτείνεται και να διατηρήσει την έννοια των επιτρεπόμενων μεγεθών ματιών για κάθε είδος ιχθύων ως κύριο μέσο ελέγχου.

4.2. Διχτυωτά με τετράγωνα μάτια (Άρθρο 8)

4.2.1. Η ΟΚΕ επικροτεί κατ'αρχήν την υποχρεωτική υιοθέτηση δικτυωτών με τετράγωνα μάτια το μέγεθος των ματιών των οποίων είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 70 χιλιοστών. Εντούτοις, θεωρεί ότι για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων διατήρησης δεν είναι απαραίτητη η υποχρεωτική επιβολή μίας ομοιόμορφης απαίτησης ως προς το μέγεθος ματιών για όλες τις περιπτώσεις, διότι η εν λόγω απαίτηση θα είχε ως αποτέλεσμα να υπάρξουν σημαντικές απώλειες αλιευμάτων που μπορούν να διατεθούν στην αγορά. Η ΟΚΕ, συνεπώς, εκτιμά ότι η Επιτροπή θα πρέπει να επανεξετάσει το ελάχιστο απαιτούμενο μέγεθος των προτεινόμενων υποχρεωτικών δικτυωτών με τετράγωνα μάτια.

4.3. Περιορισμοί ως προς τον αριθμό των δικτυών διαφορετικού μεγέθους που διατηρούνται επί του σκάφους

4.3.1. Ο προτεινόμενος «περιορισμός στο ελάχιστο» (όπως περιγράφεται από την Επιτροπή) του αριθμού των δικτυών με διαφορετικά μεγέθη ματιών, θα έχει στην πραγματικότητα ως αποτέλεσμα την καθιέρωση του κανόνα του «μοναδικού δικτυού» για την αλίευση με δίχτυα με μεγάλα μάτια και του κανόνα των «δύο δικτυών» για τις άλλες μεθόδους αλιείας. Τούτο θα εξάλειφε πλήρως την ελαστικότητα, η οποία είναι άκρως αναγκαία, τόσο για οικονομικούς όσο και για πρακτικούς λόγους, στην περίπτωση αλιευτικών δραστηριοτήτων που αφορούν διαφορετικά είδη, π.χ. χαρβαβίδες και ιχθείς του βυθού, κατά το ίδιο ταξίδι. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι ο προτεινόμενος κανόνας είναι ιδιαίτερα ελκυστικός θεωρητικά, διότι θα διευκόλυne την εφαρμογή των μέτρων, και συγκεκριμένα όσον αφορά την προτεινόμενη ελαστικότητα σχετικά με τη δυνατότητα απόρριψης αλιευμάτων οιαδήποτε στιγμή. Εντούτοις, η διατήρηση των επιτρεπόμενων μεγεθών ματιών (όπως προτείνεται στο σημείο 4.1.4), συνδυαζόμενη με την αναθεώρηση του ελάχιστου μεγέθους των ιχθύων που εκφορτώνονται το οποίο αντιστοιχεί στο μέγεθος ματιών του δικτυού που έχει επιλεγεί, θα συμβάλει στην αποφυγή της χρήσης απαγορευμένων μεγεθών ματιών, χωρίς να χρειασθεί να προσφύγουμε στην περιττή εισαγωγή του κανόνα του «μοναδικού δικτυού», ο οποίος θα είχε δραματικές οικονομικές επιπτώσεις για το μεγαλύτερο μέρος του αλιευτικού τομέα.

4.3.2. Η ΟΚΕ διαφωνεί με την εισαγωγή του κανόνα του «μοναδικού δικτυού» διότι θα στερήσει τους αλιείς από τη δυνατότητα άσκησης πολλών νόμιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων.

4.4. Περιορισμοί ως προς την πλέξη των δικτυών (Άρθρο 10)

4.4.1. Η ΟΚΕ αναγνωρίζει ότι η ειδική απαίτηση δικτυών δίκλωνου νήματος μέγιστης διαμέτρου 8 χιλιοστών και η απαγόρευση της χρήσης πολλαπλών ειδών δίκλωνων νημάτων θα αυξήσει τις δυνατότητες επιλογής ως προς τα συρόμενα δίχτυα, αλλά θεωρεί ότι οι κανόνες αυτοί είναι αντιπρακτικοί στην περίπτωση ορισμένων αλιευτικών δραστηριοτήτων. Παραδείγματος χάρι η χρήση δίκλωνων νημάτων έχει βασική σημασία

για τα αλιευτικά σκάφη με προώστες χειρισμού των δίχτυων, διότι η μεγαλύτερη φθορά που υφίστανται τα δίχτυα λόγω της τριβής, επιβάλλει την χρήση ανθεκτικότερων νημάτων.

4.5. Ελάχιστο μέγεθος των ιχθύων που εκφορτώνονται (Άρθρα 19-22)

4.5.1. Η ΟΚΕ εκτιμά ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να αξιοποιήσει την ευκαιρία να αυξήσει το ελάχιστο επιτρεπόμενο μέγεθος σχετικά με τα όστρακα. Τα προτεινόμενα ελάχιστα επιτρεπόμενα μεγέθη για εκφόρτωση θα καταστήσουν δυνατή την αλίευση και εκφόρτωση νεαρών οστράκων προτού να έχουν τα θηλυκά όστρακα τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν ούτε μία ωοτοκία.

4.6. Περιορισμοί της αλιευτικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια ορισμένων περιόδων του έτους (Άρθρα 23-34)

4.6.1. Η ΟΚΕ συμφωνεί ότι θα πρέπει να ισχύσουν αυστηροί κανόνες για τις περιοχές όπου παρατηρείται συσώρευση νεαρών ιχθύων απειλούμενων ειδών και υποστηρίζει γενικά την προτεινόμενη περιορισμένη επέκταση των περιοχών στις οποίες απαγορεύεται η άσκηση αλιευτικών δραστηριοτήτων ορισμένες περιόδους του έτους.

4.7. Ειδικές διατάξεις για τις περιοχές Skagerrak και Kattegat (Άρθρα 40-46)

4.7.1. Παρά το γεγονός ότι δεν υφίστανται βιολογικοί λόγοι που να αιτιολογούν τη θέσπιση ειδικών διατάξεων για τις περιοχές Skagerrak και Kattegat διαφορετικών από αυτές που ισχύουν για τη Βόρεια Θάλασσα, οποιαδήποτε τροποποίηση των μέτρων που εφαρμόζονται στα ύδατα των περιοχών αυτών θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο συμφωνίας με την Νορβηγία. Η ΟΚΕ ζητεί να ληφθούν άμεσα μέτρα προκειμένου να ισχύσουν και για τις περιοχές αυτές τα πρόσφατα νέα μέτρα που υιοθετήθηκαν για τις περιοχές της Βόρειας Θάλασσας που ανήκουν στην ΕΕ. Θα πρέπει επίσης να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να πεισθεί η Νορβηγία να υιοθετήσει κοινά μέτρα για τις περιοχές της Βόρειας Θάλασσας που ανήκουν σε αυτήν.

5. Συμπεράσματα

5.1. Η ΟΚΕ συμμαρτίζεται πλήρως τις ανησυχίες της Επιτροπής σχετικά με την κατάσταση πολλών αλιευτικών αποθεμάτων και υποστηρίζει τις προσπάθειες για τη βελτίωση των τεχνικών μέτρων με στόχο τη διατήρηση και βελτίωση της κατάστασης των αποθεμάτων. Η βελτίωση της διατήρησης των αποθεμάτων ιχθύων εξυπηρετεί τόσο τα συμφέροντα των παραγωγών, όσο και τα συμφέροντα των καταναλωτών.

5.2. Ορισμένες από τις προτεινόμενες τροποποιήσεις θα συμβάλουν στην άμεση μείωση των αλιευμάτων νεαρών ιχθύων και για το λόγο αυτό επικροτούνται από την ΟΚΕ, όπως και οι μεταβολές που θα παράσχουν μεγαλύτερη επιχειρησιακή ελαστικότητα και θα μπορούσαν να προωθήσουν τη μείωση των απορριψών νεκρών ιχθύων.

5.3. Εντούτοις, ορισμένες από τις βασικές προτάσεις δεν λαμβάνουν πλήρως υπόψη το ζήτημα της δυνατότητας πρακτικής εφαρμογής τους όσον αφορά ορισμένες αλιευτικές δραστηριότητες και δεν συνοδεύονται από αξιολόγηση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων. Η ΟΚΕ δεν έχει πεισθεί ότι με τις παρούσες προτάσεις επιτυγχάνεται η ενδεχόμενη εξισορρόπηση μεταξύ της διασφάλισης των βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων συμφερόντων του αλιευτικού τομέα και της καλύτερης διατήρησης των αλιευτικών πόρων. Ορισμένα καθοριστικά σημεία επί των οποίων εφιστάται η προσοχή είναι τα εξής:

5.3.1. Η ΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τις προτεινόμενες μεταβολές ως προς τα μεγέθη των ματιών και να διατηρήσει την έννοια των επιτρεπόμενων μεγεθών ματιών για κάθε είδος ιχθύων ως βασικό τεχνικό κριτήριο για τον έλεγχο των αλιευτικών δραστηριοτήτων.

5.3.2. Η ΟΚΕ συνιστά να επανεξετασθεί το ζήτημα του υποχρεωτικού χαρακτήρα του προτεινόμενου ελάχιστου μεγέθους για τα δίχτυα με τετράγωνα μάτια το μέγεθος των οποίων είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 70 χιλιοστών.

5.3.3. Η ΟΚΕ διαφωνεί με την καθιέρωση του κανόνα του «μοναδικού δίχτυου», διότι θα στερήσει από τους αλιείς τη δυνατότητα άσκησης πολλών νόμιμων αλιευτικών δραστηριοτήτων.

5.4. Η ΟΚΕ καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να διασφαλίσουν την ύπαρξη ουσιαστικού και όχι απλώς συμβολικού διαλόγου με τους αλιείς και τους εκπροσώπους τους, πριν από την λήψη των αποφάσεων σχετικά με τις προτάσεις. Η απρόσκοπτη εφαρμογή των ρυθμίσεων προϋποθέτει τη σιωπηρή συμφωνία και συνεργασία των αλιείων. Η πλήρης συμμετοχή των αλιείων στη συζήτηση καθιστά πολύ πιθανότερη την από μέρους τους αποδοχή.

5.5. Προκειμένου να διασφαλισθεί η εφαρμογή των τεχνικών μέτρων καθώς και άλλων αλιευτικών πολιτικών της Κοινότητας, δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να υπάρξει μείωση των θαλάσσιων ελέγχων κατά την υιοθέτηση οιαδήποτε νέου μέτρου, ενώ τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέσουν τους απαιτούμενους πόρους για την καλύτερη εκπλήρωση των υποχρεώσεων παρακολούθησης που έχουν αναλάβει.

Βρυξέλλες, 25 Σεπτεμβρίου 1996.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Carlos FERRER